
TÖRTEK

Törtek összeadása és kivonása

KÉSZÍTETTE: BENCZÉDY-LACZKA KRISZTINA, MALMOS KATALIN

MODULLEÍRÁS

A modul célja	Azonos nevezőjű törtek összeadása és kivonása. Különböző nevezőjű törtek (2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 15, 20, 50, 100) összeadása és kivonása.
Időkeret	5 óra
Ajánlott korosztály	5. osztály
Modulkapcsolódási pontok	<i>Tágabb környezetben:</i> Természetismeret, technika, történelem, irodalom, ének-zene <i>Szűkebb környezetben:</i> Törtek összehasonlítása, törtek értelmezése. Törtek egyszerűsítése-bővítése. <i>Ajánlott megelőző tevékenységek:</i> Összeadás, kivonás műveletének értelmezése az egész számok körében <i>Ajánlott követő tevékenységek:</i> Törtek szorzása és osztása természetes számmal
A képességfejlesztés fókuszai	<i>Számlálás, számolás:</i> Számkörbővítés, műveletek a pozitív törtek körében <i>Mennyiségi következtetés:</i> Mennyiségek törtrészének számítása. Műveleti tulajdonságok megfigyelése <i>Szövegesfeladat-megoldás, problémamegoldás, metakogníció:</i> Valós életből vett problémák megoldása, szöveges feladatok megoldása, ellenőrzés <i>Rendszerezés, kombinativitás:</i> Több megoldás keresése, lehetséges megoldások száma; Számok felírása sokféle alakban; Adott feltételek mellett az összes megoldás keresése <i>Deduktív következtetés, induktív következtetés:</i> Műveletek kiterjesztése a törtek körére és analógiák keresése

AJÁNLÁS

A törtek összeadásánál és kivonásánál mechanikus feladatok megoldása helyett a játékos gyakorlást ajánljuk.

TÁMOGATÓRENDSZER

Társasjáték, színesrúd-készlet, törtkorong-készlet, dominó-, memóriakártyák

ÉRTÉKELÉS

Az egyéni és a csoportmunka során megfigyelhetjük, ki hova jutott a megértésben, alkalmazásban. A tanulók munkáját a csoportos tevékenységben való aktivitás alapján értékeljük.

MODULVÁZLAT

	Lépések, tevékenységek	Kiemelt készségek, képességek	Eszközök, Feladatok
I. Az összeadás és kivonás műveletek előkészítése pozitív törtek körében sorozathoz vezető játékkal			
1.	A törtek összeadásának és kivonásának előkészítése (társasjáték: dobókocka értéke a számlálóba, a nevező 6)	Megfigyelőképesség.	1. A. és 1. B. tanári melléklet, dobókockák
II. Az azonos nevezőjű pozitív törtek összeadásának és kivonásának értelmezése			
1.	Azonos nevezőjű törtek összeadása, kivonása (játék)	Alkalmazás	2. tanári melléklet (Törtkártyák, számegyenesek)
2.	Az összeadás és kivonás értelmezése azonos nevezőjű pozitív törtek körében (torta-modell, csoki-modell)	Alkalmazás, számolás	0561. 2. tanári melléklet (Torta-modell), 1. feladatlap
3.	Összeadás és kivonás ábráról leolvasása, gyakorlása (rajzkészítés, Dominó vagy Memóriajáték)	Megfigyelőképesség, alkotó gondolkodás, alkalmazás	3. tanári melléklet (Beosztott szalagok) 4. tanári melléklet (Dominó) 5. tanári melléklet (Memóriakészlet)
III. Különböző nevezőjű törtek összeadása			
1.	Ráhangelés	Alkalmazás	6. tanári melléklet (Törtszám-kártyák)
2.	Törtek összeadása és kivonása: az egyik tört nevezője többszöröse a másik nevezőjének	Logikus gondolkodás	7. tanári melléklet (Összeadás-kártyák), Torta-modell
3.	Gyakorló feladatlap kitöltése	Számolás	2. feladatlap 1.

4.	Különböző nevezőjű törtek összeadása, kivonása színesrúd- készlet segítségével.	Számolás, alkalmazás	Színesrúd-készlet; 2. feladatlap 2., 3.
----	---	----------------------	---

IV. Különböző nevezőjű törtek összeadásáról és kivonásáról tanultak elmélyítése

1.	A különböző nevezőjű törtek összeadásának és kivonásának gyakorlása (játék: dobókockák értéke a számlálóba és a nevezőbe)	Megfigyelőképesség	1. A. tanári melléklet, átszámozott dobókockák
2.	A „Ne lépd át az egyet!” című kártyajáték is segítheti a gyakorlást	Kombinatív gondolkodás	Dobókocka, Torta-modell

V. Törtekkel végzett műveletek tulajdonságai

1.	Törtek előállítása különféle szám- és műveletkártyák segítségével; műveleti sorrend a törtek körében	Kombinatív gondolkodás, becslés	8. tanári melléklet (Számkártyák), Korongok (tanulónként 5 db)
----	--	---------------------------------	--

A FELDOLGOZÁS MENETE

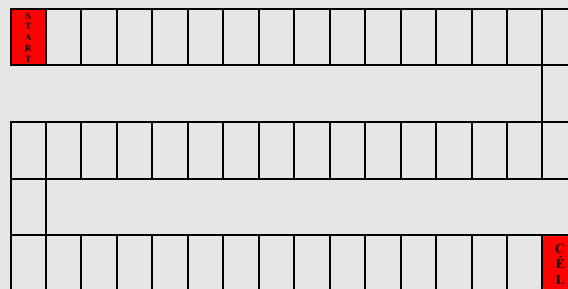
I. Az összeadás és kivonás műveletének előkészítése pozitív törtek körében sorozathoz vezető játékkal

1. A törtek összeadásának és kivonásának előkészítése

Szervezési feladatok:

A tanár 4-5 fős csoportokra osztja a tanulókat, csoportonként kiosztja a játéktáblákat (1. A. tanári melléklet) és a dobókockákat.

1. A. tanári melléklet – lásd a modul végén és az eszközei közt!

A játékszabályok ismertetése:

A játék tábláján az első mező $\frac{1}{6}$ -nak felel meg. Minden további mező értéke a hatodik növekvő sorrendjében követi egymást.

Egy hagyományos dobókockával dobnak a játékosok egymás után.

Mindenki annyit lép előre, amennyit dobott, és bemondja, hogy mekkora annak a mezőnek az értéke, melyre utoljára lépett. Az nyer, aki először célba ér.

A gyerekek a játékszabályokat figyelembe véve játszanak, és közben egy növekvő számsorozat tagjait állítják elő adott nevezőjű törtek körében.

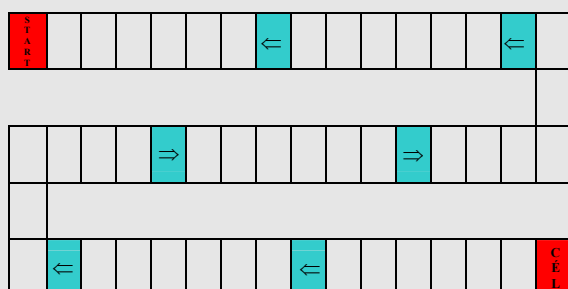
Érdeemes megfigyelni, hogyan gondolkodnak a gyerekek:

- követik-e a tanulók a játékszabályokat;
- egyenként lépegetnek, mormolva a hatodokat, vagy
- természetes módon használják az „ x hatodtól y lépéssel a z hatodra jutok” gondolatsort.

A tanár javítja, illetve segíti a pontatlan vagy nehézkes tanulói megfogalmazásokat.

Gyorsabban haladó tanulónknál nehezíthetjük a játékot olyan mezőkkel, melyek visszalépésre utasítanak (1. B. tanári melléklet).

1. B. tanári melléklet – lásd a modul eszközei közt!

A játék menete:

A játék tábláján az első mező $\frac{1}{6}$ -nak felel meg, minden mező a hatodik növekvő sorrendjében követi egymást. A táblán szerepelnek olyan mezők, melyek visszalépésre utasítanak.

Egy hagyományos dobókockával dobnak a játékosok egymás után.

Mindenki annyit lép előre, amennyit dobott, és bemondja, hogy mekkora annak a mezőnek az értéke, melyre utoljára lépett. Ha visszalépésre utasító mezőre jutott – ennek hatodik-értéke szintén bemondandó –, akkor a következő dobásának értékét innen visszafelé kell megtennie. Az nyer, aki először célba ér.

A gyerekek a játékszabályokat figyelembe véve játszanak, és közben egy oszcilláló számsorozat tagjait állítják elő adott nevezőjű törtek körében.

II. Az azonos nevezőjű pozitív törtek összeadásának és kivonásának értelmezése

1. Azonos nevezőjű törtek összeadása, kivonása

Szervezési feladatok

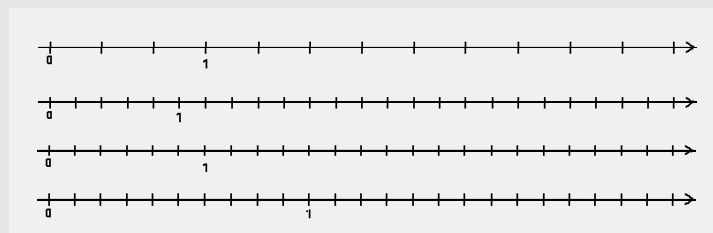
A tanulók 5 csoportban dolgoznak, minden asztal kap egy betűjelet, és minden tanuló kap egy betűjelet az A, B, C, D, E közül.

Minden csoport kap egy borítékot, amelyben négy-négy darab piros, kék, zöld és sárga törtkártya van. Minden csoport kap egy másik borítékot, amelyben 4 számegyenes található különböző beosztásokkal. (**2. tanári melléklet**)

A feladat megoldásánál a tanulók használhatják a számegyenest.

2. tanári melléklet – lásd a modul eszközei közt!

$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{3}$	$\frac{3}{3}$	$\frac{4}{3}$
$\frac{1}{6}$	$\frac{4}{6}$	$\frac{5}{6}$	$\frac{6}{6}$
$\frac{1}{5}$	$\frac{3}{5}$	$\frac{4}{5}$	$\frac{6}{5}$
$\frac{1}{10}$	$\frac{3}{10}$	$\frac{5}{10}$	$\frac{8}{10}$

Tanári utasítások, kérdések (az eszközzel való ismerkedés érdekében szervezett tevékenység)

- Ismerkedjétek meg a kártyákkal, állapodjatok meg valamilyen szempontban, és válogassátok szét a kártyákat aszerint!
- A válogatást követően az „A” jelű tanulók az „A” jelű asztalnál (stb. ...) gyülekezzenek.
- (Házigazda: Minden asztalnál az asztal betűjével egyező személy, Vendég: az asztal betűjével megegyező jelű tanuló más asztaltól.)
- A „vendégek” próbálják meg kitalálni, mi szerint válogatott a csoport.
- A „házigazda” hagyja jóvá, vagy cáfolja meg az ötleteket.

Mindenki térjen vissza a saját asztalához, és mesélje el a többieknek, hogy milyen válogatást látott!

Várható válogatási szempontok:

- számlálójuk egyenlő;
- nevezőjük egyenlő;
- egyenlők a törtek;

- a számláló és a nevező összege egyenlő;
- $\frac{1}{2}$ -nél kisebb, $\frac{1}{2}$ vagy $\frac{1}{2}$ -nél nagyobb

Számkapcsolatok és műveletek gyakorlása érdekében szervezett játék: a csoportokból egy valaki legyen a játékvezető, a többiek hunyják be a szemüket!

A csoportvezető rendezze el a kártyákat (**2. tanári melléklet**) valamilyen szempontot tartva soronként és oszloponként, aztán fordítsa azokat a számokkal lefelé.

Kezdődhet a játék!

- A csoportvezető jegyzi a pontokat, a többiek játszanak. A sorra kerülő játékos rámutat két azonos színű lapra, és megpróbálja kitalálni, mennyi a két szám összege, és mennyi a különbségük.
- Megfordítva a kártyákat, a csoport dönt a megérdemelt pontszámáról. 1 jó válasz, 1 pont. (Jó válasz csak egyenlőség esetén van.)

Tanári megfigyelések:

- Követik-e a gyerekek a játékszabályokat?
- Milyen mértékben vesznek igénybe eszközt a műveletek elvégzéséhez?

Az azonos nevezőjű törtek összeadása és kivonása mellett nem csak találgatnak, hanem soronként és oszloponként megpróbálnak kapcsolatokat találni a gyerekek. Aki felismeri a rendezési szempontokat, az több párt tud gyűjteni.

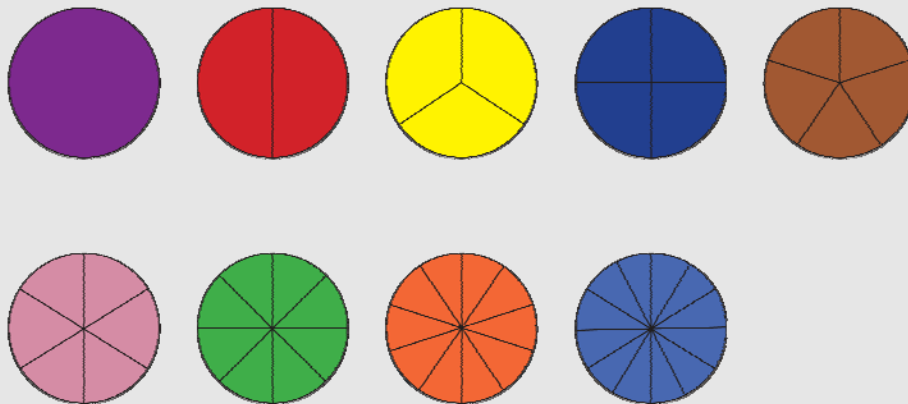
2. Az összeadás és kivonás értelmezése azonos nevezőjű pozitív törtek körében

Egy hétköznapi probléma felvetése szöveges feladat alapján. Erre alkalmasak a munkafüzet példái vagy hasonló szöveges feladatok. Például: Piroska 12 szeletes tortát kapott születésnapjára. Testvérei 4 szelet tortát ettek, édesapja további 2 szelet tortát, édesanyja és Piroska együtt újabb 3 szelet tortát evett meg.

Mekkora részét ették meg a tortának és mekkora része maradt meg?

A tanulók a torta-modell (**0561. modul, 2. tanári melléklet**) segítségével kirakják a tortát, illetve azt, hogy annak ki mekkora részét ette meg. Az ábráról leolvassák a megoldásokat. A torta-modell segítségével oldják meg a munkafüzet 1. feladatlap 1. és 2. feladatát!

0561. modul, 2. tanári melléklet:

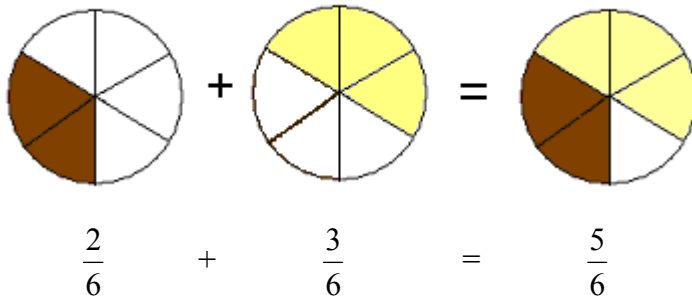
A gyorsabb gondolkodású tanulók megoldják az 1. feladatlap 3. feladatát is, amelyben azonos nevezőjű törteket adnak össze és vonnak ki, megkeresik az eredmények egyszerűsített alakját, az 1-nél nagyobb törteknek megadják a vegyesszám alakját is.

MINTAFELADATOK

1. Zsuzsi születésnapjára két egyforma méretű 6 szeletes tortát kapott. A csokoládétortának $\frac{2}{6}$ része maradt meg, míg az oroszkrém tortából 3 szelet maradt. Mekkora része maradt meg a két tortának összesen?

MEGOLDÁS:

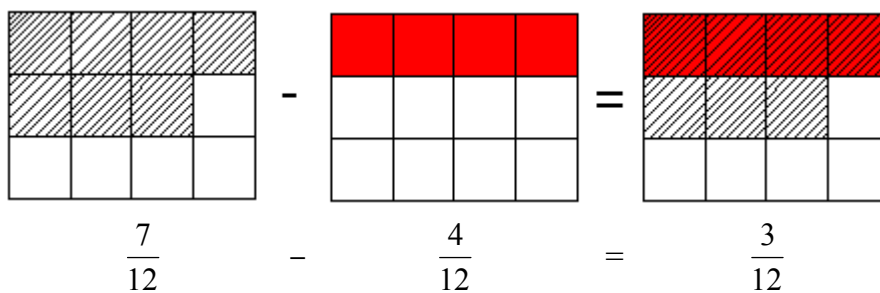
3 szelet oroszkrém torta a torta $\frac{3}{6}$ része.

2. A virágágyás $\frac{7}{12}$ részén piros és sárga rózsák nyílnak, a kimaradt területen már nincs rózsza.

A piros rózsák a virágágyás $\frac{4}{12}$ részén virágoznak. A virágágyás mekkora részén található sárga rózsza?

MEGOLDÁS:

TUDNIVALÓ:

Azonos nevezőjű törtek összeadása, kivonása

Azonos nevezőjű törteket úgy adunk össze, hogy a törtek számlálóit összeadjuk, a nevezőt pedig változatlanul hagyjuk.

Azonos nevezőjű törteket úgy vonunk ki egymásból, hogy a kisebbítendő számlálójából kivonjuk a kivonandó számlálóját, a nevezőt pedig változatlanul hagyjuk.

Vegyes törtek értelmezése

Vegyes tört alakban az 1-nél nagyobb törtek írhatók.

Például:

$$\frac{5}{3} = \frac{3}{3} + \frac{2}{3} = 1 + \frac{2}{3} = 1\frac{2}{3}; \quad \frac{11}{4} = \frac{8}{4} + \frac{3}{4} = 2 + \frac{3}{4} = 2\frac{3}{4}$$

1. FELADATLAP

1. Add össze a következő törteket! Az eredményt egyszerűsítsd, ahol lehet, és írd fel vegyes tört alakban is!

$$\frac{1}{3} + \frac{2}{3} + \frac{3}{3} + \frac{4}{3} = \frac{10}{3} = 3\frac{1}{3}$$

$$\frac{1}{6} + \frac{4}{6} + \frac{5}{6} + \frac{6}{6} = \frac{16}{6} = \frac{8}{3} = 2\frac{2}{3}$$

$$\frac{1}{5} + \frac{3}{5} + \frac{4}{5} + \frac{6}{5} = \frac{14}{5} = 2\frac{4}{5}$$

$$\frac{1}{10} + \frac{3}{10} + \frac{5}{10} + \frac{8}{10} = \frac{17}{10} = 1\frac{7}{10}$$

2. Oldd meg a következő feladatokat!

a) Piroska 12 szeletes tortát kapott születésnapjára. Testvérei 4 szelet tortát ettek, édesapja további 2 szelet tortát, édesanyja és Piroska együtt újabb 3 szelet tortát evett meg. Mekkora részét ették meg a tortának és mekkora része maradt meg?

$\frac{9}{12}$, azaz $\frac{3}{4}$ részét ették meg a tortának, és $\frac{3}{12}$, azaz $\frac{1}{4}$ része maradt meg.

b) Pali bácsi veteményes kertjének $\frac{1}{6}$ részén karfiol, $\frac{3}{6}$ részén sárgarépa nő. A fennmaradó részen paradicsomot szeretne ültetni. A veteményeskert mekkora részére tud paradicsomot ültetni?

$\frac{2}{6}$, azaz $\frac{1}{3}$ részére tud paradicsomot ültetni.

c) Az újságárus délig eladta lapkészletének $\frac{5}{12}$ részét, háromig még további $\frac{2}{12}$ részét. Este hatig minden újságot eladott. Készletének mekkora részét adta el az utolsó három órában?

$\frac{5}{12}$ részét.

3. Végezd el a következő műveleteket! Ahol lehet, egyszerűsítsd az eredményt és add meg vegyes tört alakban is!

$$\frac{1}{2} + \frac{3}{2} = \frac{4}{2} = 2$$

$$\frac{5}{8} + \frac{2}{8} = \frac{7}{8}$$

$$\frac{13}{15} + \frac{20}{15} = \frac{33}{15} = 2\frac{3}{15} = 2\frac{1}{5}$$

$$\frac{20}{15} - \frac{13}{15} = \frac{7}{15}$$

$$\frac{8}{3} - \frac{4}{3} = \frac{4}{3} = 1\frac{1}{3}$$

$$\frac{3}{6} + \frac{4}{6} = \frac{7}{6} = 1\frac{1}{6}$$

$$\frac{12}{20} + \frac{8}{20} = \frac{20}{20} = 1$$

$$\frac{3}{10} + \frac{16}{10} = \frac{19}{10} = 1\frac{9}{10}$$

$$\frac{10}{4} - \frac{7}{4} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{105}{20} - \frac{25}{20} = \frac{80}{20} = 4$$

3. Összeadás és kivonás ábráról leolvasása, gyakorlása

A tanulók ismét 4 fős csoportokban dolgoznak.

Minden csoport kap négy szalagot, minden szalag 1 egészet ér (**3. tanári melléklet**), melyeknek különböző törtrésze van beszínezve.

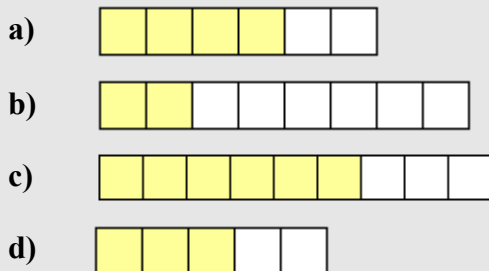
A csoport minden tagja írjon a szalagról a színezett részek alapján egy összeadást és egy kivonást!

Beszélgétek meg a megoldásaitokat!

A csoportokból egy-egy tanuló felírja a táblára a kapott megoldásokat, melyeket közösen ellenőriznek és megbeszélnek.

Ehhez a feladathoz a következő szalagokat ajánljuk:

3. tanári melléklet – lásd a modul végén és az eszközei közt!

Várható megoldások:

a) $\frac{4}{6} + \frac{2}{6}, \frac{6}{6} - \frac{4}{6}, \frac{6}{6} - \frac{2}{6}$

b) $\frac{2}{8} + \frac{6}{8}, \frac{8}{8} - \frac{2}{8}, \frac{8}{8} - \frac{6}{8}$

c) $\frac{6}{9} + \frac{3}{9}, \frac{9}{9} - \frac{3}{9}, \frac{9}{9} - \frac{6}{9}$

d) $\frac{3}{5} + \frac{2}{5}, \frac{5}{5} - \frac{3}{5}, \frac{5}{5} - \frac{2}{5}$

A feladatot meg lehet fordítani. Minden csoport kitalál egy feladatot, melyhez egy másik csoportnak el kell készítenie az ábrát (feladatküldés).

Továbbra is 4 fős csoportokban játszhatnak a gyerekek. Minden csoport kap egy csomag dominót (**4. tanári melléklet**).

4. tanári melléklet – lásd a modul végén és az eszközei közt! (A szaggatott vonal a dominó közepét jelzi, a fekete egybefüggő vonalaknál válnak szét a dominókártyák.)

$\frac{1}{2} + \frac{2}{2}$	$\frac{1}{2} + \frac{2}{2}$	$\frac{7}{5} - \frac{4}{5}$	$\frac{7}{4} - \frac{2}{4}$	$\frac{13}{4} - \frac{4}{4}$	$\frac{3}{3} + \frac{4}{3}$	$\frac{10}{4} - \frac{1}{4}$	$1 + \frac{1}{3}$	$\frac{4}{3}$
$\frac{3}{5}$	$\frac{1}{3} + \frac{2}{3} + \frac{1}{3}$	$\frac{7}{10}$	$2\frac{1}{3}$	$\frac{9}{4}$	$\frac{14}{10} - \frac{7}{10}$	$\frac{2}{3} + \frac{1}{3} + \frac{1}{3}$	$1\frac{5}{4}$	$\frac{1}{5} + \frac{2}{5}$
$\frac{3}{10} + \frac{4}{10}$	$\frac{4}{3}$	$\frac{5}{3} - \frac{1}{3}$	$\frac{7}{10}$	$\frac{1}{4} + \frac{3}{4} + \frac{5}{4}$	$\frac{2}{3} + \frac{5}{3}$	$\frac{4}{5} - \frac{1}{5}$	$1 + \frac{5}{4}$	$\frac{7}{10}$
$1\frac{1}{3}$	$2\frac{1}{4}$	$\frac{9}{4}$	$\frac{7}{3}$	$\frac{7}{3}$	$\frac{6}{4} + \frac{3}{4}$	$\frac{1}{10} + \frac{2}{10} + \frac{4}{10}$	$\frac{5}{2} - \frac{2}{2}$	$\frac{7}{2} - \frac{4}{2}$
			$2 + \frac{1}{3}$	$1\frac{1}{3}$		$1 + \frac{1}{2}$	$\frac{3}{2}$	

A dominókat lefordítva középre rakják. Felfordítanak egyet, és mindenki húz kettőt. Sorban elkezdik rakni (összeillesztik a megfelelő oldalakat), aki nem tud tenni, az húz egyet a lefordítottak közül. Az győz, akinek először fogynak el a dominói.

A tanár körbejárva figyeli, hogy a gyerekek helyesen rakják-e ki a dominót, illetve ki hogyan boldogul a játék megoldásával.

Azok a csoportok játszanak memóriajátékot (**5. tanári melléklet**), akiknek már nagyon jól megy a dominójáték:

5. tanári melléklet – lásd a modul végén és az eszközei közt!

$\frac{1}{6} + \frac{4}{6}$	$\frac{5}{6}$	$\frac{3}{2}$	$2 - \frac{1}{2}$
$\frac{1}{4} + \frac{2}{4}$	$\frac{3}{4}$	$\frac{7}{4}$	$\frac{9}{4} - \frac{2}{4}$
$1 + \frac{1}{3}$	$\frac{4}{3}$	$\frac{5}{8}$	$\frac{8}{8} - \frac{3}{8}$
$2\frac{1}{5}$	$\frac{4}{5} + \frac{7}{5}$	$1\frac{1}{6}$	$1\frac{5}{6} - \frac{4}{6}$

A memóriakártyákat lefordítva kirakják az asztalra. Minden tanuló két lapot fordít fel egyszerre, aki azonos lapokat fordít, az azt kiveszi és fordíthat még egyszer. Az nyer, aki a legtöbb párt gyűjtötte össze.

III. Különböző nevezőjű törtek összeadása

1. Ráhangelés

A tanár törtszámkártyákat oszt ki minden tanulónak (6. tanári melléklet).

6. tanári melléklet – lásd a modul végén és az eszközei közt!

$\frac{1}{4}$	$\frac{3}{4}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{3}{12}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{7}{20}$	$1\frac{1}{10}$	$\frac{4}{10}$
$\frac{7}{4}$	$1\frac{3}{4}$	$\frac{7}{12}$	$\frac{13}{12}$	$\frac{11}{20}$	$1\frac{1}{20}$	$\frac{3}{10}$	$\frac{7}{10}$
$\frac{1}{6}$	$\frac{3}{6}$	$\frac{4}{15}$	$\frac{7}{15}$	$\frac{3}{50}$	$\frac{7}{50}$		
$1\frac{1}{6}$	$1\frac{5}{6}$	$\frac{16}{15}$	$1\frac{3}{15}$	$\frac{9}{50}$	$\frac{11}{50}$		
		$\frac{1}{100}$	$\frac{4}{100}$	$\frac{11}{100}$	$\frac{25}{100}$		

A tanulók feladata, hogy az azonos nevezőjű törtek tulajdonosai 4 fős csoportokat alkossanak és adják össze a törteket.

A kapott eredményeket közösen megbeszélik.

Megoldások:

1. csoport: $\frac{1}{4} + \frac{3}{4} + \frac{7}{4} + 1\frac{3}{4} = \frac{18}{4} = 4\frac{2}{4} = 4\frac{1}{2}$

2. csoport: $\frac{1}{6} + \frac{3}{6} + 1\frac{1}{6} + 1\frac{5}{6} = \frac{22}{6} = 3\frac{4}{6} = 3\frac{2}{3}$

3. csoport: $\frac{1}{12} + \frac{3}{12} + \frac{7}{12} + \frac{13}{12} = \frac{24}{12} = 2$

4. csoport: $\frac{4}{15} + \frac{7}{15} + \frac{16}{15} + 1\frac{3}{15} = \frac{45}{15} = 3$

5. csoport: $\frac{1}{20} + \frac{7}{20} + \frac{11}{20} + 1\frac{1}{20} = \frac{40}{20} = 2$

6. csoport: $\frac{3}{50} + \frac{7}{50} + \frac{9}{50} + \frac{11}{50} = \frac{30}{50} = \frac{3}{5}$

7. csoport: $\frac{1}{100} + \frac{4}{100} + \frac{11}{100} + \frac{25}{100} = \frac{41}{100}$

8. csoport: $1\frac{1}{10} + \frac{4}{10} + \frac{3}{10} + \frac{7}{10} = \frac{5}{2}$

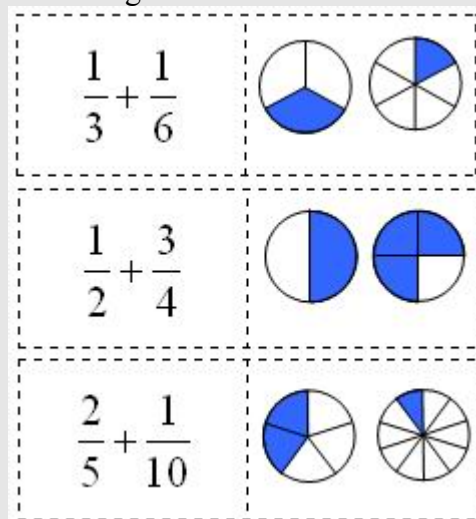
Hasonlítsanak össze a gyerekek két-két törtet, állapítsák meg, melyik a nagyobb és mennyivel!

Ezután átismételjük a törtek bővítését is. A tanár mond egy feladatot, például: egy fél hány $\frac{1}{10}$ -del egyenlő. Egy labdát vagy babzsákot dob egy tanulóknak, aki megmondja a választ, majd visszadobja a labdát vagy babzsákot. Így megoldunk néhány feladatot.

2. Törtek összeadása és kivonása: az egyik tört nevezője többszöröse a másik nevezőjének

Minden csoport kap egy borítékot, melyben műveletek és a műveletek szemléltetésére különböző ábrák találhatók (7. tanári melléklet).

7. tanári melléklet – lásd a modul végén és az eszközei közt!

Párosítsátok össze az ábrákat a megfelelő műveletekkel. Ezután az ábra, illetve a torta-modell készlet segítségével határozzátok meg az összegeket! Törjétek a fejeteket, hogy lehetne általános utasítást adni az összeadáshoz!

Tanári kérdések:

- Miért nehezebb ezeket a törteket összeadni?
- Hogyan tudnánk visszavezetni az azonos nevezőjű törtek összeadására?
- Hasonlítsátok össze, melyik tört a nagyobb! Állapítsátok meg a törtek különbségét!

A modell segítségével képezik a két tört különbségét is.

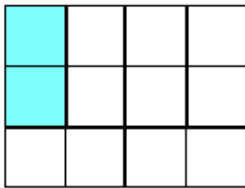
MINTAFELADAT

Gábor és Péter együtt esznek egy csokoládét. Gábor a csoki $\frac{1}{6}$ részét ette meg, míg Péter az

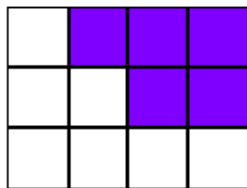
$\frac{5}{12}$ részét.

A csoki mekkora részét ették meg?

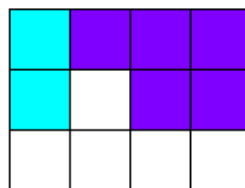
MEGOLDÁS:

$$\frac{1}{6} = \frac{2}{12}$$

$$\frac{5}{12}$$

$$\frac{2}{12} + \frac{5}{12} = \frac{7}{12}$$

Gábor a csoki $\frac{1}{6}$ részét, azaz $\frac{2}{12}$ részét ette meg. Péter pedig a csoki $\frac{5}{12}$ részét. Így összesen

$\frac{2}{12} + \frac{5}{12} = \frac{7}{12}$ részét ették meg.

3. Gyakorló feladatlap kitöltése

A tanulók önállóan megoldják a munkafüzet 2. feladatlap 1. feladatát.

2. FELADATLAP

1. Végezd el a következő műveleteket! Ahol lehet, egyszerűsítsd az eredményt, illetve írd fel vegyes tört alakban is!

$$\frac{1}{3} + \frac{3}{6} = \frac{2}{6} + \frac{3}{6} = \frac{5}{6}$$

$$\frac{2}{9} + \frac{5}{18} = \frac{4}{18} + \frac{5}{18} = \frac{9}{18} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{3}{8} + \frac{5}{16} = \frac{6}{16} + \frac{5}{16} = \frac{11}{16}$$

$$\frac{6}{10} + \frac{3}{5} = \frac{6}{10} + \frac{6}{10} = \frac{12}{10} = \frac{6}{5} = 1\frac{1}{5}$$

$$\frac{21}{12} - \frac{3}{2} = \frac{21}{12} - \frac{18}{12} = \frac{3}{12} = \frac{1}{4}$$

$$\frac{31}{20} - \frac{6}{5} = \frac{31}{20} - \frac{24}{20} = \frac{7}{20}$$

$$\frac{105}{10} - \frac{3}{2} = \frac{105}{10} - \frac{15}{10} = \frac{90}{10} = 9$$

4. Különböző nevezőjű törtek összeadása, kivonása színesrúd-készlet segítségével

A tanár minden párnak kioszt egy színesrúd-készletet.

Tanári kérdések, utasítások:

- Érjen a lila rúd 1-et! Mennyit ér 1 rózsaszín és 1 világoskék rúd együtt?
- Írjátok le az elvégzett összeadást a matematika nyelvén!
- Mennyivel hosszabb a világoskék rúd a rózsaszín rúdnál?
- Írjátok le a matematika nyelvén!

A tanulók a színesrúd-készlet segítségével válaszolnak a tanár kérdéseire. Hasonló kérdések megbeszélése, a tanulók válaszaitól függően részletes indoklással, majd a munkafüzet 2. feladatlap 2., 3. feladatainak megoldatása.

2. Határozd meg a következő összegeket, ha a lila rúd 1-et ér! Írd fel a matematika nyelvén az egyes műveleteket!

a) Mennyit ér 1 rózsaszín és 1 világoskék rúd összesen? Mennyit ér a különbségük?

$$\frac{2}{6} + \frac{3}{6} = \frac{5}{6} \qquad \frac{3}{6} - \frac{2}{6} = \frac{1}{6}$$

b) Mennyit ér 1 fehér és 1 világoskék rúd összesen? Mennyit ér a különbségük?

$$\frac{1}{6} + \frac{3}{6} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3} \qquad \frac{3}{6} - \frac{1}{6} = \frac{2}{6}$$

c) Mennyit ér 2 fehér és 1 rózsaszín rúd összesen?

$$\frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{2}{6} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}$$

d) Mennyit ér 2 rózsaszín és 1 világoskék rúd összesen?

$$\frac{2}{6} + \frac{2}{6} + \frac{3}{6} = \frac{7}{6} = 1\frac{1}{6}$$

3. Határozd meg a következő összegeket! Írd fel a matematika nyelvén az egyes műveleteket!

a) Ha a bordó rúd 1-et ér, mennyit ér 1 piros és 1 citromsárga rúd összesen?

$$\frac{5}{8} + \frac{4}{8} = \frac{9}{8} = 1\frac{1}{8} \qquad \frac{5}{8} - \frac{4}{8} = \frac{1}{8}$$

b) Ha a citromsárga rúd az 1, mennyit ér 1 piros és 1 bordó rúd együtt?

$$\frac{4}{5} + \frac{8}{5} = \frac{12}{5} = 2\frac{2}{5} \qquad \frac{8}{5} - \frac{4}{5} = \frac{4}{5}$$

c) Ha a piros rúd az 1, mennyit ér 1 citromsárga és 1 bordó rúd összesen?

$$\frac{5}{4} + \frac{8}{4} = \frac{13}{4} = 3\frac{1}{4} \qquad \frac{8}{4} - \frac{5}{4} = \frac{3}{4}$$

TUDNIVALÓ:

Különböző nevezőjű törtek összeadása, kivonása

– Különböző nevezőjű törteket úgy adhatunk össze, hogy először közös nevezőre hozzuk (bővítéssel) azokat, majd az így kapott törtek számlálóit összeadjuk, s megkapjuk az összeg számlálóját, az összeg nevezője pedig a közös nevező.

– Különböző nevezőjű törteket úgy vonunk ki egymásból, hogy először közös nevezőre hozzuk azokat, majd a kisebbítendő számlálójából kivonjuk a kivonandó számlálóját, s megkapjuk a különbség számlálóját, a különbség nevezője pedig a közös nevező lesz.

Például:

$$\frac{1}{3} + \frac{3}{6} = \frac{2}{6} + \frac{3}{6} = \frac{5}{6}$$

$$\frac{13}{10} - \frac{2}{5} = \frac{13}{10} - \frac{4}{10} = \frac{9}{10}$$

IV. Különböző nevezőjű törtek összeadásáról és kivonásáról tanultak elmélyítése

1. A különböző nevezőjű törtek összeadásának és kivonásának gyakorlása

A tanár 4-5 fős csoportokra osztja a tanulókat, csoportonként kiosztja a játéktáblákat (1. A. tanári melléklet) és két-két átszámozott dobókockát.

A játék tábláján az első mező $\frac{1}{6}$ -nak felel meg. Minden további mező értéke a hatodik növekvő sorrendjében követi egymást.

A tanulók két dobókockával dobnak:

a számlálókockán 1, 2, 3 számok szerepelnek,

a nevezőkockán 2, 3, 6 számok szerepelnek.

Mindenki annyit lép, amennyi a dobott tört értéke hatodokban. Az nyer, aki legelőször a célba ér.

2. „Ne lépd át az egyet!”

Ezt a játékot egy dobókockával lehet játszani. Dobunk egy dobókockával egy nevezőt úgy, hogy a tört számlálóját mindig egynek tekintjük, így ha egyet dobunk a nevező helyére, azt nem tekintjük érvényes dobásnak!

A tanulók állva kezdenek el játszani. Aki úgy gondolja, hogy a következő törttel a két tört összege legalább 1, az jelentkezik. A dobás után, ha a törtek összege nem érte el az egyet, akkor azok a tanulók, akik jelentkeztek, kiesnek a játékból és le kell ülniük.

Azok játszanak tovább, akik állva maradtak, és ismételten tippelniük kell. Aki már úgy gondolja, hogy a következő dobással a törtek összege eléri az 1-et, az jelentkezik, majd újra dobunk és így tovább. Ha a dobások összege eléri az 1-et, azok a tanulók nyernek, akik még állnak, de már feltették a kezüket.

A játék közben a gyerekek tippelnek a következő dobásra, és megbecsülik két tört összegét.

A tanulók a törtkorong-készletet (0561. modul, 1. tanári melléklet, Torta-modell) használhatják tippelés közben!

Amikor a tanulók megértették a játék lényegét, leülhetnek és az eddig kialakított 4-5 fős csoportokban játszhatnak tovább.

A tanár a vitás kérdésekben segíti a tanulókat, illetve figyelni, ki hogyan boldogul a játékkal.

V. Törtekekkel végzett műveletek tulajdonságai

1. Törtek előállítása különféle szám- és műveletkártyák segítségével: műveleti sorrend a törtek körében

Rajzoljuk a táblára az alábbi ábrákat:

$$\begin{array}{ccc} \square & \square & \square & \square \\ \hline & + & & & \text{vagy} & & - & \\ \square & \square & & & \square & \square & & \square & \square \end{array}$$

A feladat az, hogy a lehető legnagyobb összeget vagy különbséget, illetve a lehető legkisebb összeget vagy különbséget állítsák elő a gyerekek. A feltételt, hogy mit kell előállítani, előre elmondja a tanár. Kihív egy tanulót, aki a számkártyák közül húzni fogja a számokat. A tanulók a füzetükbe felrajzolják az ábrát. A kihúzott számot mindenkinek el kell helyeznie a saját ábráján valamelyik keretben, majd újra húz egy számot a kihívott tanuló. Számkártyák: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 lehetnek (**8. tanári melléklet**).

8. tanári melléklet – lásd a modul végén és az eszközei közt!

Tanári kérdések, utasítások:

- Próbáljuk előállítani a lehető legkisebb összeget!
  - Húzz egy kártyát, és mindenki írja be valamelyik helyre. (Ezt még háromszor megismételjük.)
  - Mindenki végezze el az összeadást!
- Hasonlítsuk össze az összegeket!

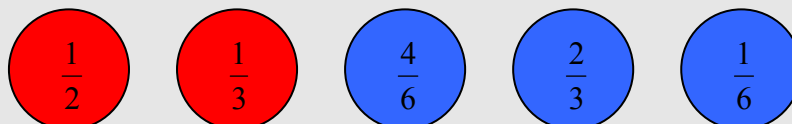
A tanár minden tanulónak kioszt 5 db korongot.

Közösen megbeszéli az osztály, hogy milyen törteket írnak a korongokra (lehetőleg 2, 3, 6 nevezőjű törteket). A korongok mindkét oldalára törtek kerülnek.

Minden tanuló feldobja a korongokat és a kapott összeget felírja a füzetébe a következők szerint. A kék korongon lévő törteket összeadjuk, s ebből kivonjuk a piros korongon lévő törteket.

A tanulók elvégzik az így kapott műveletsort. Elképzelhető, hogy így negatív számhoz jutnak. Szükség esetén számegyenesen lépéssel határozhatják meg a kijelölt számfeladat eredményét.

Például:

Ha ezt látjuk a feldobás után, akkor így írhatjuk fel:

$$\frac{4}{6} + \frac{2}{3} + \frac{1}{6} - \frac{1}{2} - \frac{1}{3}$$

A tanár 6-7 tanulót megkér, hogy az általuk dobott műveletsort írják fel a táblára, és végezzék el a műveleteket.

Levonják a következtetéseket.

FELADATGYŰJTEMÉNY

1. Egészítsd ki az alábbi nyitott mondatokat! Ahol lehet, egyszerűsítsd az eredményt, és add meg vegyes tört alakban is!

a)

$$\frac{4}{3} + \frac{5}{3} = \frac{9}{3} = 3$$

$$\frac{5}{5} + \frac{4}{5} = \frac{9}{5} = 1\frac{4}{5}$$

$$\frac{5}{6} + \frac{6}{6} = \frac{11}{6} = 1\frac{5}{6}$$

$$\frac{14}{9} + \frac{7}{9} = \frac{21}{9} = \frac{7}{3} = 2\frac{1}{3}$$

$$\frac{11}{20} + \frac{10}{20} = \frac{21}{20} = 1\frac{1}{20}$$

$$\frac{18}{3} + \frac{6}{3} = \frac{24}{3} = 8$$

$$\frac{18}{6} - \frac{5}{6} = \frac{13}{6} = 2\frac{1}{6}$$

$$\frac{16}{20} - \frac{5}{20} = \frac{11}{20}$$

$$\frac{11}{3} - \frac{3}{3} = \frac{8}{3} = 2\frac{2}{3}$$

$$\frac{15}{12} - \frac{5}{12} = \frac{10}{12} = \frac{5}{6}$$

b)

$$\frac{9}{5} + \frac{2}{5} = 2\frac{1}{5}$$

$$\frac{3}{5} + \frac{4}{5} = \frac{7}{5} = 1\frac{2}{5}$$

$$\frac{10}{3} + \frac{3}{3} = 4\frac{1}{3}$$

$$\frac{1}{6} + \frac{3}{6} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}$$

$$\frac{15}{5} + \frac{5}{5} = 4$$

$$\frac{3}{8} + \frac{2}{8} = \frac{5}{8}$$

$$\frac{12}{4} - \frac{7}{4} = 1\frac{1}{4}$$

$$\frac{8}{9} - \frac{7}{9} = \frac{1}{9}$$

$$\frac{32}{12} - \frac{20}{12} = 1$$

$$\frac{14}{4} - \frac{2}{4} = 3$$

c)

$$\frac{4}{2} + \frac{1}{2} = \frac{5}{2}$$

$$\frac{4}{5} + \frac{3}{5} = \frac{7}{5}$$

$$\frac{5}{3} + \frac{2}{3} = 2\frac{1}{3}$$

$$\frac{9}{10} + \frac{3}{10} = \frac{12}{10}$$

$$\frac{2}{4} + \frac{3}{4} = \frac{5}{4}$$

$$\frac{4}{2} - \frac{3}{2} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{9}{5} - \frac{2}{5} = \frac{7}{5}$$

$$\frac{4}{10} - \frac{3}{10} = \frac{1}{10}$$

$$\frac{4}{8} - \frac{3}{8} = \frac{1}{8}$$

$$\frac{12}{6} - \frac{5}{6} = \frac{7}{6}$$

2. Írd fel összegalakban a következő törteket úgy, hogy az összeg egyik tagja egész szám legyen! Keress több megoldást!

Például: $\frac{13}{6} = 1 + \frac{7}{6} = 2 + \frac{1}{6}$

a)

$$\frac{7}{5} = 1 + \frac{2}{5}$$

$$\frac{8}{3} = 1 + \frac{5}{3} = 2 + \frac{2}{3}$$

$$\frac{5}{2} = 1 + \frac{3}{2} = 2 + \frac{1}{2}$$

b)

$$\frac{23}{10} = 1 + \frac{13}{10} = 2 + \frac{3}{10}$$

$$\frac{9}{4} = 1 + \frac{5}{4} = 2 + \frac{1}{4}$$

$$\frac{10}{3} = 1 + \frac{7}{3} = 2 + \frac{4}{3} = 3 + \frac{1}{3}$$

c)

$$\frac{18}{17} = 1 + \frac{1}{17}$$

$$\frac{43}{20} = 1 + \frac{23}{20} = 2 + \frac{3}{20}$$

$$\frac{77}{30} = 1 + \frac{47}{30} = 2 + \frac{17}{30}$$

3. Egészítsd ki az alábbi nyitott mondatokat!

a) $\frac{1}{3} + \frac{5}{6} = \frac{7}{6}$ $\dots = \frac{2}{6} + \frac{5}{6} = \dots$ $\frac{3}{2} + \frac{1}{4} = 1\frac{3}{4}$ $\dots = \frac{6}{4} + \frac{1}{4} = \frac{7}{4} = \dots$

$\frac{1}{5} - \frac{2}{15} = \frac{1}{15}$ $\dots = \frac{3}{15} - \frac{2}{15} = \dots$ $1\frac{1}{4} - \frac{10}{12} = \frac{5}{12}$ $\dots = \frac{15}{12} - \frac{10}{12} = \dots$

$\frac{7}{8} - \frac{3}{4} = \frac{1}{8}$ $\dots = \frac{7}{8} - \frac{6}{8} = \dots$ $\frac{21}{50} - \frac{1}{5} = \frac{11}{50}$ $\dots = \frac{21}{50} - \frac{10}{50} = \dots$

b) $2\frac{1}{3} + \frac{1}{9} = \frac{22}{9}$ $\dots = \frac{7}{3} + \frac{1}{9} = \frac{21}{9} + \frac{1}{9} = \dots$ $\frac{4}{5} + \frac{3}{15} = 1$ $\dots = \frac{12}{15} + \frac{3}{15} = \dots$

$\frac{3}{10} + \frac{2}{5} = \frac{7}{10}$ $\dots = \frac{3}{10} + \frac{4}{10} = \dots$ $\frac{3}{4} - \frac{8}{12} = \frac{1}{12}$ $\dots = \frac{9}{12} - \frac{8}{12} = \dots$

$\frac{4}{25} + \frac{4}{50} = \frac{24}{100}$ $\dots = \frac{16}{100} + \frac{8}{100} = \dots$ $\frac{12}{5} - \frac{1}{10} = \frac{23}{10}$ $\dots = \frac{24}{10} - \frac{1}{10} = \dots$

c) $\frac{3}{4} + \frac{2}{8} = 1$ $\dots = \frac{6}{8} + \frac{2}{8} = \frac{8}{8} = \dots$ $1\frac{1}{12} - \frac{1}{3} = \frac{3}{4}$ $\dots = \frac{13}{12} - \frac{4}{12} = \frac{9}{12} = \dots$

$\frac{2}{5} + \frac{3}{10} = \frac{7}{10}$ $\dots = \frac{4}{10} + \frac{3}{10} = \dots$ $\frac{1}{4} + \frac{2}{8} = \frac{1}{2}$ $\dots = \frac{2}{8} + \frac{2}{8} = \frac{4}{8} = \dots$

$1 + \frac{2}{10} = \frac{6}{5}$ $\dots = \frac{10}{10} + \frac{2}{10} = \frac{12}{10} = \dots$ $\frac{13}{3} - \frac{10}{9} = 3\frac{2}{9}$ $\dots = \frac{39}{9} - \frac{10}{9} = \frac{29}{9} = \dots$

4. Végezd el a következő műveleteket!

a) $\frac{23}{8} - \left(\frac{5}{4} + \frac{3}{2}\right) = \frac{23}{8} - \left(\frac{5}{4} + \frac{6}{4}\right) = \frac{23}{8} - \frac{11}{4} = \frac{23}{8} - \frac{22}{8} = \frac{1}{8}$

b) $\frac{4}{6} + \left(\frac{2}{3} - \frac{5}{12}\right) = \frac{8}{12} + \left(\frac{8}{12} - \frac{5}{12}\right) = \frac{8}{12} + \frac{3}{12} = \frac{11}{12}$

c) $\frac{2}{15} + \left(\frac{5}{3} - \frac{3}{5}\right) = \frac{2}{15} + \left(\frac{25}{15} - \frac{9}{15}\right) = \frac{2}{15} + \frac{16}{15} = \frac{18}{15} = \frac{6}{5} = 1\frac{1}{5}$

d) $\frac{7}{9} - \left(\frac{2}{3} + \frac{1}{18}\right) = \frac{14}{18} - \left(\frac{12}{18} + \frac{1}{18}\right) = \frac{14}{18} - \frac{13}{18} = \frac{1}{18}$

5. Végezd el a következő műveleteket!

$$\text{a) } \frac{5}{12} + \frac{2}{5} - \frac{4}{12} + \frac{2}{10} - \frac{3}{5} + \frac{2}{8} - \frac{1}{4} = \frac{5}{12} - \frac{4}{12} + \frac{2}{5} + \frac{1}{5} - \frac{3}{5} + \frac{1}{4} - \frac{1}{4} = \frac{1}{12}$$

$$\text{b) } \frac{2}{3} + \frac{4}{5} + \frac{1}{6} + \frac{3}{8} - \frac{2}{12} - \frac{22}{15} = \frac{2}{3} + \frac{4}{5} - \frac{22}{15} + \frac{1}{6} - \frac{2}{12} + \frac{3}{8} = \frac{10}{15} + \frac{12}{15} - \frac{22}{15} + \frac{2}{12} - \frac{2}{12} + \frac{3}{8} = \frac{3}{8}$$

$$\text{c) } \frac{2}{5} - \frac{2}{8} + \frac{5}{10} - \frac{3}{4} + \frac{3}{5} - \frac{5}{10} = \frac{2}{5} + \frac{3}{5} + \frac{5}{10} - \frac{5}{10} - \frac{2}{8} - \frac{3}{4} = \frac{5}{5} - \frac{2}{8} - \frac{6}{8} = \frac{8}{8} - \frac{2}{8} - \frac{6}{8} = 0$$

6. Tegnap Jancsi megette születésnapj tortájának az $\frac{1}{8}$ részét, ma pedig a torta $\frac{1}{6}$ -át. Mekkora része maradt meg Jancsi tortájának?

$$\frac{1}{8} + \frac{1}{6} = \frac{3}{24} + \frac{4}{24} = \frac{7}{24}$$

Jancsi a torta $\frac{7}{24}$ részét ette meg, azaz $\frac{24}{24} - \frac{7}{24} = \frac{17}{24}$ része maradt meg.

7. Gondoltam egy számra, hozzáadtam $\frac{2}{3}$ -ot, majd kivontam belőle $\frac{1}{2}$ -et és 1 egészet kaptam eredményül. Melyik számra gondoltam?

Visszafelé gondolkodhatunk:

$$1 + \frac{1}{2} - \frac{2}{3} = \frac{5}{6}$$

A gondolt szám az $\frac{5}{6}$.

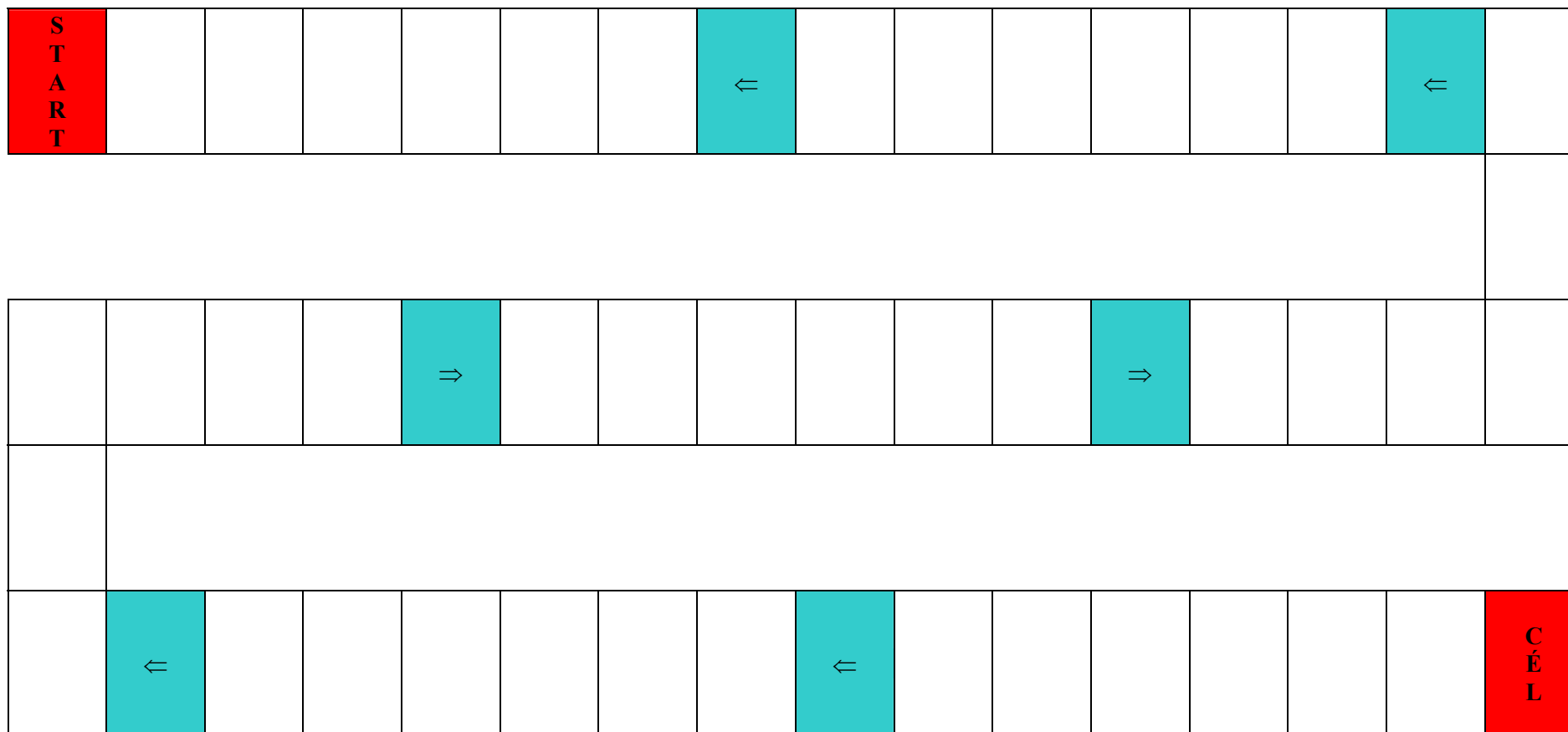
0565 – 1. A. tanári melléklet

Osztályonként 8 db (csoportonként 1 db) ugyanebben a méretben vékony kartonpapírra nyomva.

S T A R T																
																C É L

0565 – 1. B. tanári melléklet

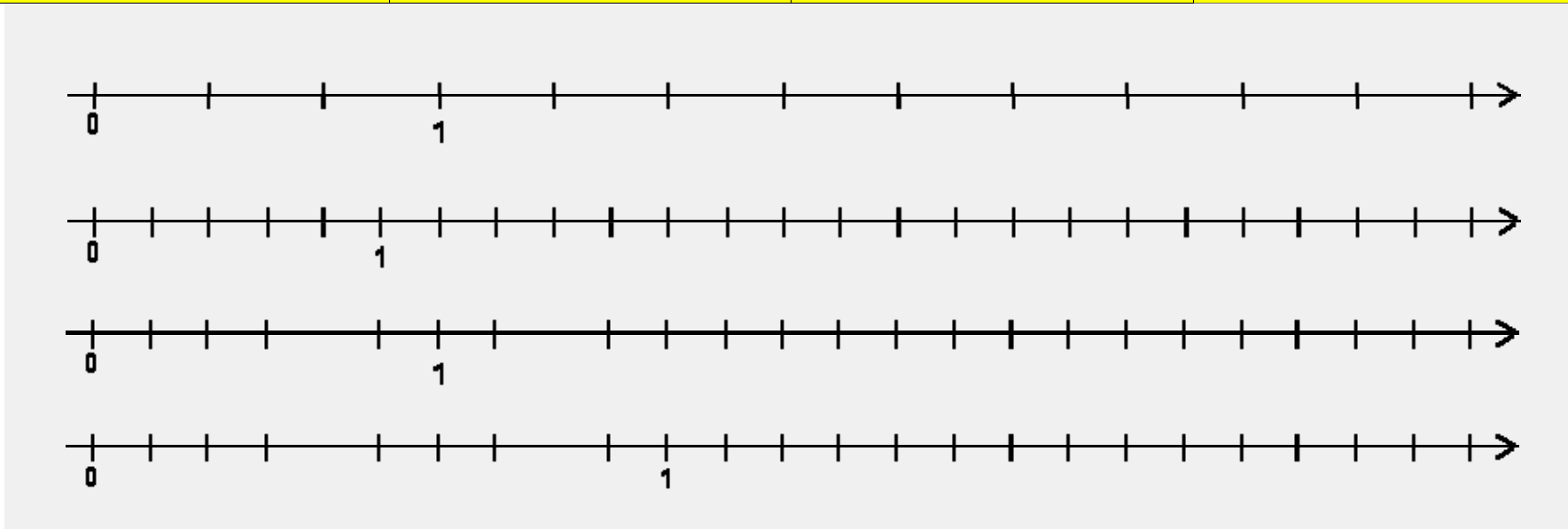
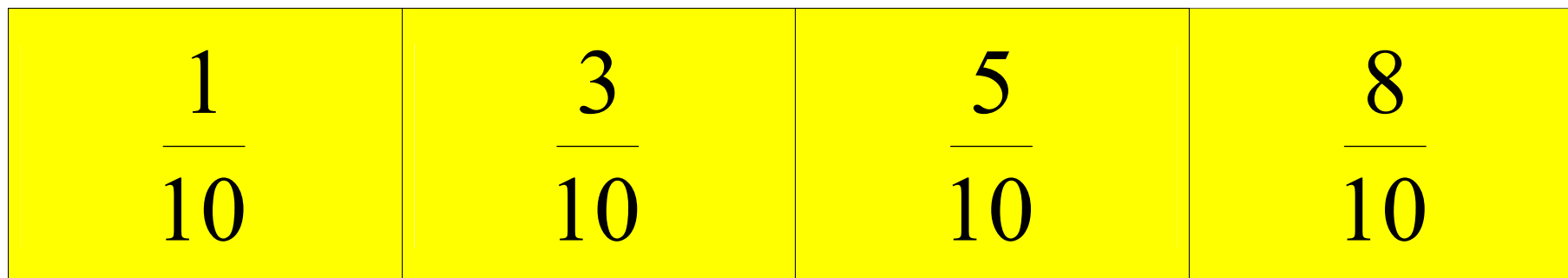
Osztályonként 8 db (csoportonként 1 db) ugyanebben a méretben vékony kartonpapírra nyomva.

0565 – 2. tanári melléklet, Törtkártyák, számegyenesek (4x4 db kártya + 4db számegyenes)

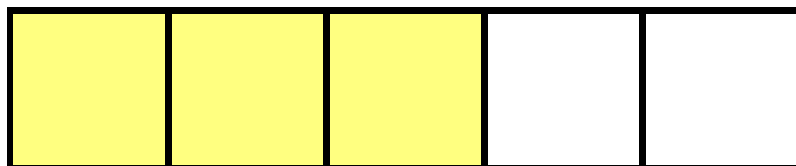
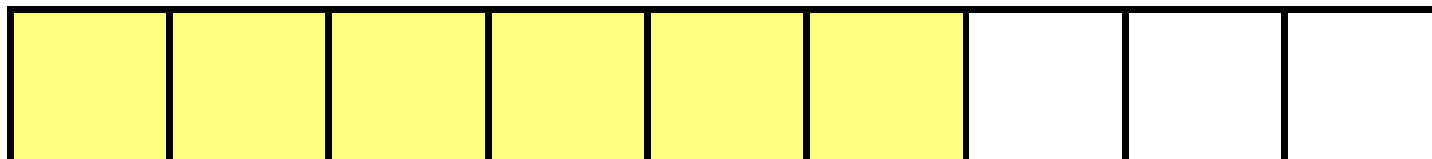
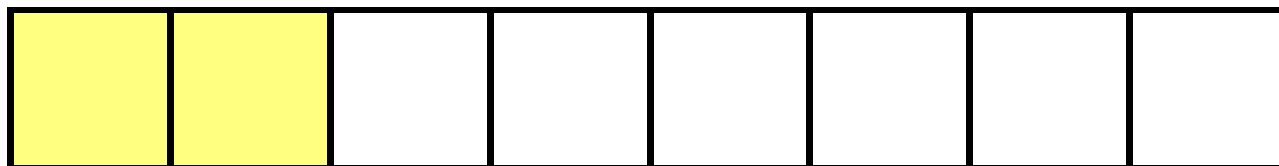
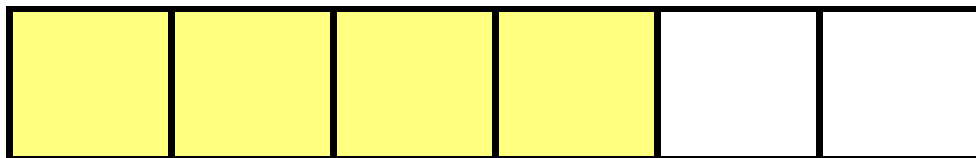
Osztályonként 8 készlet (csoportonként 1 készlet) ugyanebben a méretben vékony, színes kartonpapírra nyomva. A kártyákat ki kell vágni a fekete vonalak mentén; a számegyeneseket tartalmazó szürke mezőt is ki kell vágni.

$\frac{1}{3}$	$\frac{2}{3}$	$\frac{3}{3}$	$\frac{4}{3}$
$\frac{1}{6}$	$\frac{4}{6}$	$\frac{5}{6}$	$\frac{6}{6}$
$\frac{1}{5}$	$\frac{3}{5}$	$\frac{4}{5}$	$\frac{6}{5}$

0565 – 3. tanári melléklet, Beosztott szalagok (4 db szalag)

Osztályonként 8 készlet (csoportonként 1 készlet) ugyanebben a méretben vékony kartonpapírra nyomva.
A szalagokat ki kell vágni a határoló fekete vonalak mentén.

0565 – 4. tanári melléklet, Dominó (20 db)

Osztályonként 8 készlet (csoportonként 1 készlet) ebben a méretben kartonpapírra vagy műanyaglapra nyomva. A kártyákat ki kell vágni a vastag fekete vonalak mentén (nem a szaggatott mentén!).

$\frac{1}{2} + \frac{2}{2}$	$\frac{1}{2} + \frac{2}{2}$	$\frac{7}{5} - \frac{4}{5}$
$\frac{3}{5}$	$\frac{1}{3} + \frac{2}{3} + \frac{1}{3}$	$\frac{7}{10}$
$\frac{3}{10} + \frac{4}{10}$	$\frac{4}{3}$	$\frac{5}{3} - \frac{1}{3}$
$1\frac{1}{3}$	$2\frac{1}{4}$	$\frac{9}{4}$

$\frac{7}{4} + \frac{2}{4}$	$\frac{13}{4} - \frac{4}{4}$	$\frac{3}{3} + \frac{4}{3}$
$2\frac{1}{3}$	$\frac{9}{4}$	$\frac{14}{10} - \frac{7}{10}$
$\frac{7}{10}$	$\frac{1}{4} + \frac{3}{4} + \frac{5}{4}$	$\frac{2}{3} + \frac{5}{3}$
$\frac{7}{3}$	$\frac{7}{3}$	$\frac{6}{4} + \frac{3}{4}$
$2 + \frac{1}{3}$	$1\frac{1}{3}$	

$\frac{10}{4} - \frac{1}{4}$	$1 + \frac{1}{3}$	$\frac{4}{3}$
$\frac{2}{3} + \frac{1}{3} + \frac{1}{3}$	$1\frac{5}{4}$	$\frac{1}{5} + \frac{2}{5}$
$\frac{4}{5} - \frac{1}{5}$	$1 + \frac{5}{4}$	$\frac{7}{10}$
$\frac{1}{10} + \frac{2}{10} + \frac{4}{10}$	$\frac{5}{2} - \frac{2}{2}$	$\frac{7}{2} - \frac{4}{2}$

$1 + \frac{1}{2}$	.....	$\frac{3}{2}$
-------------------	-------	---------------

0565 – 5. tanári melléklet, Memóriakészlet (16 db)

Osztályonként 8 készlet (csoportonként 1 készlet) ebben a méretben kartonpapírra nyomva. A kártyákat ki kell vágni a fekete vonalak mentén.

$\frac{1}{6} + \frac{4}{6}$		$\frac{5}{6}$
$\frac{1}{4} + \frac{2}{4}$		$\frac{3}{4}$
$1 + \frac{1}{3}$		$\frac{4}{3}$

$2\frac{1}{5}$	$\frac{4}{5} + \frac{7}{5}$
----------------	-----------------------------

$\frac{3}{2}$	$2 - \frac{1}{2}$
$\frac{7}{4}$	$\frac{9}{4} - \frac{2}{4}$
$\frac{5}{8}$	$\frac{8}{8} - \frac{3}{8}$
$1\frac{1}{6}$	$1\frac{5}{6} - \frac{4}{6}$

0565 – 6. tanári melléklet, Törtszámkártyák (32 db)

Osztályonként 1 készlet ebben a méretben kartonpapírra nyomva. A kártyákat ki kell vágni a fekete vonalak mentén.

$\frac{1}{4}$	$\frac{3}{4}$
$\frac{7}{4}$	$1\frac{3}{4}$
$\frac{1}{6}$	$\frac{3}{6}$
$1\frac{1}{6}$	$1\frac{5}{6}$

$\frac{1}{12}$	$\frac{3}{12}$
$\frac{7}{12}$	$\frac{13}{12}$
$\frac{4}{15}$	$\frac{7}{15}$
$\frac{16}{15}$	$1\frac{1}{15}$
$\frac{1}{100}$	$\frac{4}{100}$

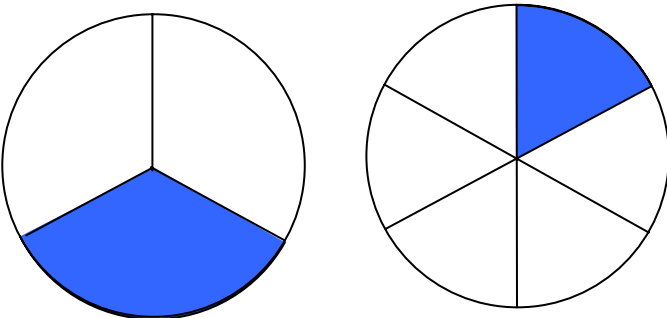

$\frac{1}{20}$	$\frac{7}{20}$
$\frac{11}{20}$	$1\frac{1}{20}$
$\frac{3}{50}$	$\frac{7}{50}$
$\frac{9}{50}$	$\frac{11}{50}$
$\frac{11}{100}$	$\frac{25}{100}$

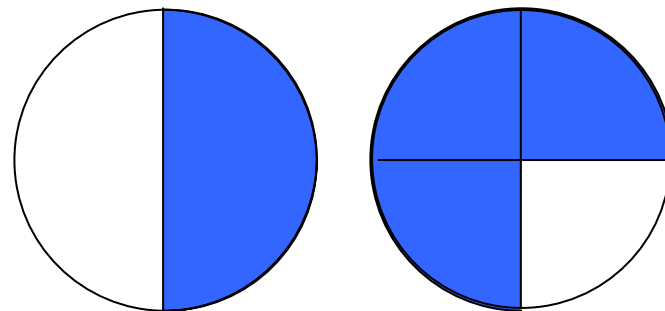
$1\frac{1}{10}$	$\frac{4}{10}$
$\frac{3}{10}$	$\frac{7}{10}$

0565 – 7. tanári melléklet, Összeadáskártyák (3+3 db)

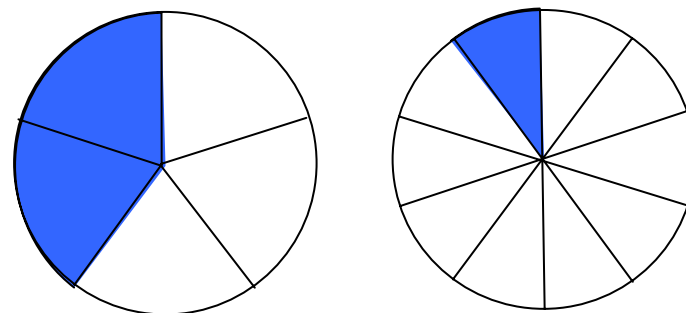
Osztályonként 8 készlet (csoportonként 1 készlet) ebben a méretben kartonpapírra vagy műanyaglapra nyomva. A kártyákat ki kell vágni a fekete vonalak mentén.

$\frac{1}{3} + \frac{1}{6}$	
-----------------------------	---

$$\frac{1}{2} + \frac{3}{4}$$

$$\frac{2}{5} + \frac{1}{10}$$

0565 – 8. tanári melléklet, Számkártyák

Osztályonként 1 készlet ugyanebben a méretben, vékony kartonpapírra nyomva. A kártyákat ki kell vágni a fekete vonalak mentén.

2	3	4	5	6
7	8	9	10	